

[Poul Møller.]

enten enkeltvis eller flere i forening forsøge på ved noget som helst middel åbent eller skjult at modarbejde dens bestemmelser eller fremtvinge nogen forandring deri.“

Jeg tror derfor, det kan få farlige konsekvenser for aftalefriheden, hvis man fraviger det princip, vi altid har fulgt her i folketinget i så henseende.

Men når vi er imod det, er det også, fordi vi frygter, at offeret vil være forgæves, fordi det ikke kan samstemmes med en økonomisk politik, der gør det sandsynligt, at det, man tilsigter, virkelig bliver nået herved. Dertil kommer, at man også økonomisk kan stille det spørgsmål, om landet skulle have bedre råd til at udbetale flere dyrtidsportioner i foråret 1969 end i foråret 1968.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om lovforslaget vedrørende en særbeskatning eller engangsskat på de medlemmer af samfundet, der ikke er pristalsregulerede, og som derfor ikke giver afkald på en pristalsportion.

Så vidt jeg kan se efter de oplysninger, vi har fået i udvalget, vil engangsskatten allerede nu indgå i dækningen af kronenedskæringens virkninger på statsfinanserne. Det bliver altså ikke en beskatning, der, som jeg ventede ved første behandling, skal anvendes til at dæmpe efterspørgslen i samfundet, men en beskatning til finansiering af direkte udgifter, der som følge af kronenedskæringen er påført statsfinanserne.

Finansministeren har oplyst under udvalgsbehandlingen, at statens finanser vil få en merudgift på 220 mill. kr. som følge af kronenedskæringen, hvortil kommer udgifter, som man endnu ikke har overblik over, vedrørende en ekstra støtte til landbruget og eventuelt til fiskeriet. Jeg skal ikke udtale mig om, hvor stort dette beløb kan blive; vi ved jo, at der er stor afstand mellem de to parter, der forhandler disse beløb — men så vidt jeg ved, er det minimale beløb, der kan blive tale om, yderligere 100 mill. kr. til betaling til landbruget, og det kan vel næppe tilfredsstille landbrugets krav. Det vil sige, at vi står over for statsudgifter i en størrelsesorden af 300-400 mill. kr. Jeg siger dette, fordi jeg

har hørt så mange bebrejdelser over, at vi ved vor kronenedskæringsmodstand var rede til at betale den udgift, det ville koste at erstatte landbruget det tab, det ville lide på det engelske marked, vel en udgift på 500-600 mill. kr. Man ser af disse tal, at selv efter den kronenedskæring, man har foretaget, kommer man til at stå over for praktisk taget det samme udgiftsbeløb i millioner af kroner.

Hertil må anstændigvis føjes, at staten også får øgede indtægter af de prisstigninger, der finder sted som følge af kronenedskæringen, gennem merværdiafgiften, momsen, og andre afgifter, der er fastsat som procent af engros- eller detailpriser.

Som man vil se, må vi betragte disse udgiftsstigninger, som jo langt overstiger finansministerens skøn over øgede indtægter, som varige, i hvert fald indtil markedsproblemerne er blevet løst på en tilfredsstillende måde for det danske folk, og derfor må man spørge, om det så virkelig er en engangsskat, der her er tale om. Jeg kan ikke se rettere, end at de udgiftsstigninger, som denne engangsskat delvis skal dække, slipper man ikke af med i 1969, medmindre man anlægger en helt anden linje over for statens budget i de kommende finansår, end man hidtil har gjort. Det, der nu gennemføres som en ekstraskat, som en engangsforanstaltning, kan derfor blive en varig foranstaltning, hvilende på skatterne og måske specielt på de 500.000 skatteborgere, som her skal betale.

I forvejen har vi den opfattelse, at skattebuen er strammet til bristepunktet, hvis ikke afgørende konjunkturmæssige forbedringer finder sted i løbet af foråret 1968. Vi har, som jeg nævnte ved første behandling, nået marginalskatter — d. v. s. skatter af de sidst tjente kroner — i et niveau på op til 60-70 pct., alt efter den kommunale skats størrelse, for indtægtsandele fra over 30.000 kr. og op til 70.000 kr.; derefter bliver det højere endnu. Jeg tror simpelt hen ikke, det går at komme op på så høje marginalskatteprocenter. Det vil efter mit skøn være mere, end beskæftigelsen kan bære, og det vil være mere, end det økonomiske klima har godt af. Vi skal nu gå ind i det første år med et skattesystem uden skattefradragret. Skattefradragretens beskyttelse lå jo i, at man selv med de